

GRŠKE ČETE PRODIRAJO NA PREJ V ALBANJI

ve italijanski bazi
obkroženi

FAŠISTIČNE ČRTE PREBITE

Atene, 22. nov.—Predstav-
ništvo vlade poroča, da so grške če-
te obkrožile Korico in Argyrokastron,
albanski mesti in italijanski vojaški bazi, obenem pa je
poveljal, da bodo Italijani
potisnjeni z grškega
zemlja. Fašistične čete že be-
že iz Argyrokastrona, ki je od-
ložen 30 milj od pristanišnega
Porto Edda. Tu imajo
italijanski zaloge orožja in muni-
cij, ki bodo prišle v grške roke.

Drugo poročilo pravi, da so
grški prebili italijanske bojne
čete v več krajih in prodrele da-
le na albansko ozemlje. Grki
kontrolirajo zdaj cesto, ki spa-
ja Korico z Ersekom.

Ankara, Turčija, 20. nov.—
Ankara so začeli opozarjati na-
črt, da je nevarnost vojne bližju,
da je dospel turški poslanik iz
Berlina domov, da se posvetoje
predsednikom Inonujem in
prej Turkijskim voditelji. Listi
izjavljajo izjave nemških krogov,
da bo osište Rim-Berlin nadalje-
val kampanjo, katere cilj je
zagotoviti Turčiji v "novi ev-
ropski red," ki ga snujeja Nemci
in Italija. Listi poročajo,
da bo sovjetska Rusija dobiti
ameriško oporišče v Perzijskem
zlatu.

Uradite so odredile potem-
nje turških mest. To se prič-
ka 1. decembra. To je nadaljnji
sklad, da Turčija pričakuje na-
pade na svoje ozemlje. Uradni
opozarjajo na značilnost
turškega obiska bolgarskega
ministra Borisa Nemčije, kjer je
konferiral s Hitlerjem in drugi-
mi nemškimi voditelji. Mnenje
prevladuje, da bo obisk rezultir-
al v poglobitvi kooperacije med
Turčijo in Nemčijo v škodo
Angliji.

Atene, Grčija, 20. nov.—Gr-
ške pehotne čete, oborožene sa-
mo s puškami, so morale odbi-
ti italijanske napade iz zraka.
Priložnost fašističnih letal je metalo
na pozicije grškega voja-
stva v okolici Korice, Albanija.
Grki je ponovno apelirala na
Anglijo in Ameriko za pomoč. V
Ateni naglašajo, da potrebuje ve-
č število bojnih letal.

Bitke se vrše na vseh bojiščih,
največje pa pri Korici, mestu, ki
loži oddaljen okrog deset milj od
grške meje.

Atolj, Jugoslavija, 20. nov.—
Dospela poročila javljajo
pomembne izgube v bitkah med
Italijani in Italijani pri Korici. Do-
skladno se ni nobena sila zadala
na položaj Italijani in Italijani
vzhodnega udarca. Italijani so
vzhodno grško fronto samó v
okrajju, v bližini Sirice v
okrajju gore Morave.

Nemški parnik Evropa poškodovan

London, 20. nov.—Tu je bilo
javljeno naznanilo, da je bil
nemški parnik poškodovan, ko so an-
glo-ameriški letalci napadli z bombami po-
sredstva v Bremenu. Letalski mini-
ster pravi, da so bile poškodova-
ne tudi velike Kruppove tovarne
v Bremenu v letalskih napadih.

Francija bo živela, pravi tisk

Tura premierja Petaina uspešna

Lyons, Francija, 20. nov.—
Prebivalci tega mesta so ponov-
no pozdravljali maršala Petaina,
načelnika države, ko je obiskal
tovarniške distrikte in se razgo-
varjal z delavci. Petain potuje
po državi, da ugotovi, kakšen
odmev so dobili njegovi načrti
glede rekonstrukcije Francije.

Tisk, ki je koncentriran v Ly-
onsu, naglašajo, da je Petainov
obisk uspešen. Le Temps piše:
"Petainova tura je že demon-
strirala, da bo Francija, ki se
sicer še ni dvignila iz razvalin,
živela naprej. Čeprav je bila
porazena, ne bo umrla. Dobila
je zaupanje v rešitev."

Politični krogi ugibajo, koliko
francoskih vojnih ujetnikov bo
izpuščenih kot posledica dogovo-
ra z Nemčijo. V taboriščih se
nahaja več sto tisoč ujetnikov.
Okrog 30.000 francoskih voja-
kov se nahaja v Švici, ki pa se
bodo kmalu vrnil domov.

Musolinijev govor v Rimu, v
katerem je grozil, da bo Italija
vztrajala v vojni, dokler ne bo
Velika Britanija uničena, je raz-
buril francoske politične kroge.
Ti so upali, da bo zblizanje med
Francijo in Nemčijo olajšalo po-
gajanja z Italijo. Diktator je v
svojem govoru tudi poudaril, da
morajo biti italijanske zahteve
na račun Francije sprejete.

Japonska vidi vojno z Ameriko

Pogajanja med Indokino in Siamom pretrgana

Tokio, 2. nov.—Rdeči in črni
letaki s svarilom: "Pripravimo
se na vojno z Ameriko" so se
pojavi v vseh delih mesta. Ve-
liko število je bilo nabitih na
poslopih v bližini ameriškega
poslaništva. Nekateri so se gla-
sili: "Poslušajte glas zvona na
predvečer svetovne vojne." Le-
take so nalepili na poslopja čla-
ni narodne patriotske stranke.

Tokijski list Asahi piše, "da
sta Amerika in Velika Britanija
zavzeli izzivalno stališče na Dalj-
nem vzhodu, zato mora biti Ja-
panska pripravljena na vse, kar
lahko pride kot posledica tega
stališča. Ona mora rešiti svoje
notranje probleme in zaključiti
konflikt na Kitajskem."

Drugi tokijski list Kokumin
omenja angleško-ameriški pri-
stisk na Siam, čigar glavni cilj
je ustavitev japonskega pohoda
proti jugovzhodu, poleg tega pa
ograža varnost azijskih držav.
Ta list je objavil tudi poročilo o
srditih bitkah med siamskimi in
indokinskimi četami in polomu
diplomatičnih pogajanj med Si-
amom in Indokino.

Ameriški reporter se ubil v Jugoslaviji

Washington, D. C., 20. nov.—
Državni departmet je bil infor-
miran, da je Ralph W. Barnes,
poročevalec newyorškega lista
Herald-Tribune, izgubil življenje,
ki je angleški bombnik trekel
na tla v Jugoslaviji zadnji po-
deljek. Poleg njega so se ubili
trije člani posadke. Državni de-
partment je dobil to poročilo od
Jugoslovanskega vojnega urada.

Kongres ostane v zasedanju

Washington, D. C., 20. nov.—
Resolucija, da kongres zaključi
svoje zasedanje, je bila porazena
s 191 proti 148 glasovom v ni-
žji zbornici. Za resolucijo je gla-
sovalo 148 demokratov, proti pa
147 republikancev, 41 demokra-
tov, dva progresivca in eden član
Ameriške delavske stranke.

HITLER VABI MALE DRŽAVE V SVOJ KROG

Belgijski kralj obiskal nemškega diktatorja

BOMBNI NAPAD NA BIRMINGHAM

Berlin, 20. nov.—Nemci so ak-
tivni v kampanji, katere cilj je
popolna preureditev Evrope pod
vodstvom nacije. Hitler je že
pozval male države, naj uradno
razglasijo svojo kooperacijo z
osištem Rim-Berlin. Ako sprej-
mejo vse predložene pogoje, lah-
ko postanejo članice osište.

Sodelovanje med Ogrsko, Ru-
munijo, Nemčijo in Italijo bo
predmet razgovorov na konfe-
renci na Dunaju, kamor so prišli
ogrski zunanji minister Csaky,
premier Teleky, rumunski dik-
tator Antonescu, Joachim von
Ribbentrop in Galeazzo Ciano,
zunanja ministra Nemčije in
Italije. Rumunski zunanji mi-
nister Ramon Serrano Suner, ki
je konferiral s Hitlerjem in dru-
gimi nemškimi voditelji v Ber-
linu, je sinoči odpotoval v Ber-
lin. Nacijaki krogi pravijo, da
bo Španija igrala veliko vlogo v
bližnji bodočnosti.

V Berlinu krožijo poročila, da
je belgijski kralj Leopold konfe-
riral s Hitlerjem v Berchtesga-
denu, diktatorjevi viš v bavars-
kem gorovju. Prej je bilo ob-
javljeno naznanilo, da je bolgar-
ski kralj Boris obiskal Hitlerja
v Berchtesgadenu.

Vse kaže, da je nemška in ita-
lijanska diplomacija usmerjena
v tok, ki zahteva nov dogovor
med Ogrsko, Rumunijo in Bolga-
rijo. Ta naj bi bil uvod nove
kampanje osište proti Veliki
Britaniji. Nemčija ima v Ru-
muniji armado pol milijona vo-
jakov. Nemški letalci so večerj
na tisoče bomb na Birmingham,
drugo največje angleško indu-
strijsko mesto. Naciji trdijo, da
so bombe povzročile ogromno
škodo. Novi napadi na angleška
industrijska središča so bili na-
povedani. Birmingham ima čez
milijon prebivalcev in je drugo
največje angleško mesto.

Naciji so priznali, da so An-
glijo uprizorili dva napada na
Berlin. Vrgli so mnogo bomb, ki
pa niso povzročile velike škode.

Ameriške bojne ladje ustavile parnika

Tampica, Mehika, 20. nov.—
Tri ameriške bojne ladje so us-
stavile dva parnika v bližini me-
hiškega obrežja v svrhu preiska-
ve. To sta bila mehiški parnik
Zerro Azul in hondurski parnik
Ceiba. Prvi je plul proti Tampi-
ci, drugi pa proti New Orleansu,
La. List El Mundo je ozi-go-
sal akcijo in napovedal, da bo
mehiška vlada naslovlila oster
protest avtoritetam v Washing-
tonu.

Švedska poravnala svoje obveznosti

Washington, D. C., 20. nov.—
Švedski poslanik je naznanil, da
je Švedska vrnila \$4.000.000
Ameriki kot del kredita v vsoti
\$15.000.000, ki ga je dobila v
zadnjem marcu. Naznanilo pravi,
da Švedska ne more izkoristi
ostale vsote kredita, ker
vojna ovira pošiljanje ameriš-
kega blaga na Švedsko.

Vprašanje ameriške pomoči Grčiji

Washington, D. C., 20. nov.—
Kot odgovor na grški apel za po-
moč, je Amerika vzela v pretres
vprašanje pošiljanja letal, orož-
skih velebombnikov, "letečih
trdnjav," katere bo rabila v na-
padih na nemška in italijanska
mesta. Anglija je v zadnjih
dneh dobila iz Amerike veliko
število manjših letal in drugega
orožja.

Domače vesti

Iz Clevelanda

Cleveland.—Rojak Tone Kvas
se je pobil na nogi in nahaja se
doma pod zdravniško oskrbo.

Nov grob v Barbertonu

Barberton, O.—Dne 18. t. m.
je tu umrl Jos. Avsec, star 52
let in doma z Vrhnike pri Ložu.
V Ameriki je bil 34 let in tu za-
pušča ženo, tri sinove in tri
hčere.

Iz Pennsilvanije

Strabane, Pa. — Pokojni Jos.
Suštaršič, o čigar smrti je Pro-
sveta že poročala, je podlegel po-
škodbam pri delu v premogovni-
ku. Star je bil 61 let in doma z
Babinoga polja pri Rakeku. V
Ameriki zapuša ženo, tri sinove,
štiri hčere, brata in sestro,
v starem kraju pa brata in ses-
tro. Bil je dolgo let član SNPJ
in JSKJ. — Andrej Laharnar,
član društva 138 SNPJ, se naha-
ja v bolnišnici v Canonsburgu,
kjer ga čaka operacija. O Eliza-
beti Lanzy, članici istega dru-
štva, se poroča, da je bila operi-
rana v isti bolnišnici v Canons-
burgu. Članstvo šeli obema hi-
trega okrevanja. — V Pittsbu-
rgu je umrl John Mravinc, star
66 let in rojen v Vinici v Bell
Krajini. Bil je bivši gl. odbor-
nik KSKJ in zapuša ženo in pet
hčera.

Samomor v Kanadi

Kirkland, Ont., Kanada. — V
hipu zmedenosti si je 12. t. m.
vzel življenje Frank Poznar, star
39 let in rojen v Colimljah pri
Igu. V Kanadi je bil 12 let in tu
zapuša svaka, v starem kraju
pa starše, brata in dve sestri.

Vesti s severozapada

Enumclaw, Wash.—Pred dne-
vi je tu umrl Bartol Pavšek, star
82 let.—V Seattlu je umrl Alojz
Knot.—Pri delu v gozdu se je
močno pobil Fr. Rihter, ko je
smreka padla nanj.—Mary Po-
točnik si je zlomila roko.

Financiranje obrambnih industrij

Jones pojasnil proceduro

Washington, D. C., 20. nov.—
Jesse H. Jones, administrator fe-
deralne korporacije za rekon-
strukcijo financ, je pojasnil na-
črte in proceduro financiranja
obrambnih industrij. V pismu
vojnemu in mornaričnemu de-
partamentu pravi Jones, "da je
zaželjivo, da banke in finančni
zavodi deloma financirajo o-
brambni program, toda v slu-
čajih, ki se tičejo raztegnitve
kredita, mora biti obrestna me-
ra v soglasju z vladnimi garan-
cijami."

Jones je dalje rekel, da v slu-
čajih, kjer vojni ali pa morna-
rični departmet prevzame nabo-
logo povrnitve posojila v dobi
petih let, tedaj korporacija za
rekonstrukcijo financ direktno
ali pa skozi banke aranžira fi-
nanciranje. Obrestna mera ne
sme presegati štirih odstotkov.
Jerome N. Frank, načelnik fe-
deralne borzne komisije, je zdaj
objavil načrt glede pomoči fi-
nancnim ustanovam v zvezi z
izvajanjem programa narodne
obrambe. On je rekel, da do-
sled je ni prejel nobene pritožbe
proti federalnemu financiranju
tega programa.

Anglija dobi "leteče trdnjave"

Washington, D. C., 21. nov.—
Vojni departmet je naznanil,
da bo Anglija dobila 46 ameriš-
kih velebombnikov, "letečih
trdnjav," katere bo rabila v na-
padih na nemška in italijanska
mesta. Anglija je v zadnjih
dneh dobila iz Amerike veliko
število manjših letal in drugega
orožja.

ROOSEVELT APE- LIRA ZA MIR V DE- LAVSKIH VRSTAH

Poslanica prečitana na konvenciji ADF

LEWIS NAPADEL GREENA

NEW ORLEANS, La., 22.
nov.—David Dubinsky, predse-
dnik oblačilne unije International
Ladies Garment Workers, in Jo-
seph Fay, predsednik mednarod-
ne unije inženirjev, sta se večerj
obdelovala s pestmi v hotelu
Rooseveltu. Dva druga delega-
ta sta posegla v pretep, ki je na-
stal, ko je Fay napadel Dubin-
skega. Slednji je dejal, da je
resolucija, katero je predložil
konvenciji z zahtevo, da morajo
unije ADF istrebiti rakete, iz-
zvala spor med njim in Fayjem.

New Orleans, La., 20. nov.—
Predsednik Roosevelt je v poslan-
nici, ki jo je poslal konvenciji
Ameriške delavske federacije,
apeliral na voditelje federacije,
naj obnovijo mirovna pogajanja s
Kongresom industrijskih organi-
zacij. Predstavnik obeh grup
naj pridejo skupaj in podvzame-
jo korake, da se razkol v vrstah
organiziranega delavstva likvi-
dira.

William Green, predsednik
ADF, je odgovoril Rooseveltu,
da je njegova organizacija pri-
pravljena na pogajanja. Spojitev
med ADF in CIO lahko pride na
podlagi pogojev, ki jih je orisala
eksekutiva federacije. Ti med-
družni določajo izravnavo jurisdik-
cijskih in drugih problemov.

John L. Lewis, vodja CIO od-
ustanovitve te organizacije, od-
klanja pogoje ADF. On insistira,
da morajo biti unije CIO absor-
birane kot celota in ostati neod-
visne. George Meany, tajnik-
blagajnik ADF, je dejal, da bi se
federacija razbila, ako bi spre-
jela Lewisove pogoje. Slično
mnenje je izrazil Green.

Daniel J. Tobin, predsednik
mednarodne bratovščine vozni-
kov, največje unije ADF, je re-
kel, da ne vidi nobenega izgleda
za združitev, dokler bo Lewis,
ki je sicer resigniral kot pred-
sednik CIO, vodilna osebnost v
nasprotnem taboru.

Green je naznanil, da bo Fran-
ces Perkins, delavska tajnica,
govorila na konvenciji prihodnji
teden. To bo njen prvi govor na
konvenciji ADF po štirih letih.

Atlantic City, N. J., 20. nov.—
John L. Lewis je v svojem go-
voru na konvenciji Kongresa indu-
strijskih organizacij udrihal po
Greenu, predsedniku Ameriške
delavske federacije. Dejaj je, da
je Green izdajalec in šleva, CIO
ne bo sklenila miru z ADF, do-
kter ne bo dovolj močan, da stori
to pod častnimi pogoji. Lewis je
ironično poudarjal, da je prei-
skoval Greenovo mentalnost, toda
našel je le praznoto v njegovi
glavi.

"Rudarji, člani unije UMWA,
se ne bodo vrnil v Ameriško de-
lavske federacije in podvrgli
vodstvu šlevca, ki jih je izdal,"
je rekel Lewis. "Izdal je organi-
zacija, ki ga je naseljevala in ob-
lačila. Green je strahopeten iz-
dajalec in šleva."

Lewis je napadel tudi Davida
Dubinskega, predsednika oblačil-
ne unije International Ladies
Garment Workers, in druge vo-
ditelje, ki so zapustili CIO in se
pridružili ADF. Delegatje so
vstali s svojih sedežev in s kri-
čanjem pozdravili Lewisovo izja-
vo. Reprezentantje tektalnih in
oblačilnih delavcev so molčali v
svojih klopih.

Poleg Lewisa so napadali vo-
ditelje ADF James Carey, pred-
sednik unije Electrical, Radio &
Machine Workers; Van A. Bitt-
ner, pokrajinski direktor organi-
zatoričnega odbora jeklarskih
delavcev v Chicagu; John Owens,
predsednik sveta unij CIO v
Ohio, in Michael Quill, predse-
dnik unije transportnih delavcev.

Japonske ladje ob Indokini

Kitajska izjava o miru z Japonsko

Hongkong, 20. nov.—Poroči-
lo iz francoske Indokine se glasi,
da so se japonske bojne ladje
pojavi v bližini Saigona, glavn-
nega pristanišnega mesta Indo-
kine. Druga vest pravi, da so se
japonske čete izkrcale v tem
mestu.

Admiral Jean Decoux, gover-
ner Indokine, je nedavno odbil
japonsko zahtevo glede izkrcanja
čet. To je storil v smislu in-
strukcij, katere je prejel od Pe-
tainove vlade v Vichiju. Jap-
onci imajo že pomorske in letalske
baze v severnem delu Indokine.

Cungking, Kitajska, 20. nov.—
Dr. H. H. Kung, podpredsednik
kitajske vlade in finančni mini-
ster, je izjavil, da je sklenitev
miru med Kitajsko in Japonsko
mogoča le, če slednja potegne
vse svoje čete iz kitajskih pro-
vinc. To je bil njegov odgovor
na namig iz Tokija, da se hoče
Japonska pogajati glede ustavi-
tve sovražnosti. "Kitajska," je
rekel Kung, "ne da nič na besede
in obljube. Ona zahteva ak-
cijo in dejanja. Val dogodki do-
kazujejo, da Japonska ne drži
danih obljub. Vojna se bo na-
daljevala, dokler ne bodo japo-
nske čete izgnane iz kitajskih po-
krajinj."

William Green, predsednik
ADF, je odgovoril Rooseveltu,
da je njegova organizacija pri-
pravljena na pogajanja. Spojitev
med ADF in CIO lahko pride na
podlagi pogojev, ki jih je orisala
eksekutiva federacije. Ti med-
družni določajo izravnavo jurisdik-
cijskih in drugih problemov.

Nemčija poveljuje letalsko silo

Anglija in Amerika je ne bosta uničili

Berlin, 20. nov.—Nacijaki
krogi so ponovno naglasili, da bo
nemška letalska sila ostala gos-
podar v zraku in da skupni na-
pori Anglije in Amerike glede
povečanja produkcije bojnih le-
tal ne bodo prekosili Nemčije v
gradnji letal. Angleški bombni-
ki se ne morejo primerjati nem-
škimi v brzini in opremlitvi. Brzina
je odločujoč faktor v letalskih
napadih.

Nemški letalski veščaki trdijo,
da nemški bombniki nosijo lah-
ko čez dva tisoč kilogramov
bomb vsak. S tem tvorom lah-
ko prelete razdaljo 500 milj. V
največjem angleškem bombniku
je prostora le za 650 kilogramov
bomb.

Eksplozivna sila nemških
bomb je silnejša od angleških.
Ameriška letala, ki jih dobiva
Anglija, so opremljena z novimi
izumi, kar pomeni, da bodo ti
otežkočili vezbanje angleških pi-
lotov za boje v zraku z nemškimi
letalci.

Pogajanja med Rusijo in Rumunijo

Moskva, 20. nov.—Tu je bilo
naznanjeno, da bo rumunska de-
legacija kmalu dospela v Moskvo
in se pričela pogajati z ruskimi
voditelji glede sklenitve trgo-
vinske pogodbe. Za načelnika ru-
manske delegacije je bil imeno-
van zunanji podminister Peter
Nemolanu.

Unija oklicala stavko v jeklarski tovarni

Syracuse, N. Y., 20. nov.—Je-
klarska unija CIO je oklicala
stavko v tukajšnji Crucible Steel
Co. Kompanija je nedavno dobi-
la vladna naročila. Unija je okli-
cala stavko, ko je družba odklo-
nila zahtevo glede zvišanja mez-
de.

Eksplozija v kanadski municipijski tovarni

Nobel, Ont., Kanada, 20. nov.—
Trije delavci so bili ubiti in
več ranjenih v eksploziji, ki se
je pripetila v tukajšnji municij-
ski tovarni. Tovarna je bila de-
loma porušena.

ZADRUŽNO GIBA- NJE IZKAZUJE VELIK NAPREDEK

Promet se povečal za več odstotkov

NOVE ZADRUŽNE ENOTE USTA- NOVLJENE

New York.—Zadružna orga-
nizacija Central Cooperative
Wholesale, v katere področje
spada dvesto zadružnih prodaj-
aln v Minnesoti, Wisconsinu in
Michiganu, beleži nove uspehe v
prodajanju in razpečevanju bla-
ga. Glavni stan te organizacije
je v Superiorju, Wis.

V oktobru se je promet pove-
čal za 23 odstotkov v primeri s
prometom v istem mesecu pre-
teklega leta. Arnold Ronn, po-
možni upravitelj, je dejal, da bo
promet v tem letu znašal \$4-
000.000. Zadruga kupijo blaga v
vrednosti milijon dolarjev na
mesec od vseh virov, s katerimi
imajo zveze.

Eastern Cooperative Whole-
sale, sestrška organizacija wis-
consinske, tudi izkazuje napre-
dek. Njen glavni stan je v
Brooklynu, N. Y. Promet te je
z značilno v prvih desetih mesecih
tega leta \$1.270.000, skoro četr-
tino milijona dolarjev več kot v
isti dobi preteklega leta. Ta or-
ganizacija ima podružnice v
vzhodnih državah in Pennsilva-
niji.

Direktorji zadružnega gibanja
v orednih državah so na svoji
konferenci v Detroitu odobrili
načrte glede ustanovitve novih
zadružnih enot. Konsolidacija po-
družnih Zadrugne lige centralnih
držav je bila izvedena pred dva
letoma po temeljni študiji,
potrdjena pa soglasno na letni
seji vseh organizacij, ki se je
vršila v zadnjem aprilu v Cleve-
landu, Ohio.

Pred petimi leti ni bilo nobene
zadružne prodajalne v Cincinna-
tiju, O. Ko se je pričela agitaci-
ja za ustanovitev zadrug, so vo-
ditelji naleteli na močno opozici-
jo pri trgovcih. Kljub temu so
nadaljevali delo in v Cincinna-
tiju je zdaj več zadrug. Promet
teh bo znašal v tem letu čez tri-
sto tisoč dolarjev.

Naciji aktivni v čikaškem distriktu

Chicago, 20. nov.—Martin
Dies, načelnik kongresnega ode-
seka, ki preiskuje neameriške
aktivnosti, je dejal, da je tisoč
nemških državljanov aktivnih v
Nemško-ameriškem bundu, na-
cijski organizaciji, v čikaškem
distriktu. Mnogo jih je uposle-
nih v glavnih obrambnih indu-
strijah. Dies je rekel, da je Kyff-
hauserbund, organizacija bivših
nemških vojnih veteranov; zbra-
la \$13.000 in to vsoto poslala v
Nemčijo, kjer je bila porabljena
za ojačanje Hitlerjeve vojne ma-
šine, ne pa za pomoč ranjenim
vojakom. Diesov odsek vodi za-
slisanje v hotelu Stevenson.
Pred odsekom je večerj ponovno
nastopil Heinrich P. Fassbender,
ki je prej priznal, da je bil agent
Gestapa, nacistke tajne policije,
in špion od l. 1935.

Willkie v ozadju kandi- datov v 22 državah

Washington, D. C., 20. nov.—
Popolna poročila o izidu novem-
brskih volitev kažejo, da je bil
Wendell L. Willkie, predsedniški
kandidat republikanske stranke,
v ozadju drugih kandidatov te
stranke v 22 državah, v ospred-
ju pa v dvanajstih. Republikan-
ski voditelji v kongresu niso za-
dovoljni z vodstvom Willkieje-
ve kampanje. Naznanili so že,
da bodo oni, ne Willkie kot načelnik
stranke po imenu, določali poli-
tične smerne.

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT
GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE
Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Narodna in Zdravna drava (iven Chicago) in Kanada
\$2.00 na leto, \$1.50 na pol leta, \$1.00 na četrt leta; na Chigo
in Cleveo \$1.50 na leto, \$1.00 na pol leta, \$0.50 na četrt leta.

Subscription rates for the United States (except Chicago)
and Canada \$2.00 per year, Chicago and Cleveo \$1.50 per year,
foreign countries \$3.00 per year.

Člani glasilo po dopolnili. — Rokopisni dopisni in nemarostnih
članov ne vrata. Rokopisni dopisni in nemarostnih članov
ne vrata. Rokopisni dopisni in nemarostnih članov ne vrata.

Advertizing rates on agreement. — Manuscripts of communica-
tions and unclassified articles will be returned. Other
manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned
to sender only when accompanied by self-addressed and stamped
envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom
PROSVETA
2637-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oglepajo na primer (November 20, 1940), poleg valera
imena na naslovni strani, da vam je v tem datumu potekla na-
ročnina. Posvetite jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

Glasovi iz naselbin

Še o tehnokraciji

La Jolla, Cal.—Radi kratkih ur dela bo pod tehnokracijo na razpolago dosti prostega časa za različno zabavo in napredno podučevanje. Kakor že zadnjič omenjeno, vsaka oseba dobi svoj lasten "energy certificate", radi tega bodo postale ženske popolnoma samostojne. Največ sedanjih preprirov in njih zlih posledic izvira naravnost iz pomanjkanja. Isto velja za vse vrste zločinov, radi tega bodo postale tudi žene in norišnice sčasoma prazne. Gotostilne opojnih pišč bodo vrata zaprle, slišno 18. amendmentu. Žlahtna kapljica se bo dobila še zmiraj, a le za smerno uživanje. Za zdravstvo bo poskrbljeno z najvišjo zdravniško vedo. Lastoval ne bo nikdo ničesar, razen morebiti en majhen kovčec z najpotrebnejšim.

Tehnokracija bo takoj po uposlitvi vsakega gledala na to, da dobi najmodernejše stanovanje. Stari "slumi" in domovi bodo požgani, napolnjeni moderni itd. pa preurejeni. Nova velikanška poslopja se bodo dvigala v zrak po vseh večjih industrijskih pokrajinah. Ogromne zgradbe, katere bodo popolnoma varne proti ognju in potresi, s centralno kurjavo, razsvetljavo, kuhinjo, je dilnico, pralnico, zabavališčem, čistim svežim zrakom, enako toploti pozimi in poleti ter opremljena z vsem najboljšim, bodo na razpolago delavstvu. Tako bo preskrbljeno tudi za upokojence in druge delavce po deželi. Seveda tudi dandanašnje farme bodo izginile, vse bo centralizirano. Vsakdo bo lahko potoval brezplačno, si ogledal "tehnat" in tudi izven dežele. Čudovite ceste bodo popolnoma varno narejene, in ta le nova cesta iz Pittsburgha v Harrisburg, Pa., je le majhna predhodnica.

Stare politične meje med okraji in državami, ter imena listih, bodo odpravljene in nove meje bodo v številkah, kakor n. pr. tehnokracijska revija postojanke Akron, Ohio, se imenuje "8141", to pa zato, ker mesto Akron leži v predelu 81 podolga in 41 počeznega grada na zemljevidu; šteje se južnozhodni, kot San Diego, California, 117-32.

Tudi koledar bo temeljito predrugačen. Tedni in meseci odpadajo, v račun pride le dan in leto, n. pr. 7. februarja 1940 se bo pisalo 38 1940, ali božič 359 1940. To vse radi hitrega in pravičnega računa in razdelitve delovnega časa tako, da se bo delalo vsako uro na dan, vsak dan na leto, ne samo v tovarnah, ampak vse povsodi in tako ne bo enkrat preveč ljudi tukaj ali tam in ob gotovih urah zopet ni.

Tehnokracija prepusti vero posamezniku, da molli svojega Boga, kakor pač najbolje zna, dokler se ne proti naredbam in določbam novega reda. Če bi se cerkve temu protivila, ne bo nikakega pomena, ker znanost ali tehnokracija se ne da zaustaviti. Mladina se bo učila znanstva v šolah in postala bo kmalu drugih misli kot starejši. Omenil sem že, da vsakdo dobi svoj "energy certificate" za pošteno življenje, tako tudi duhovščina in ne bo več potrebno nositi okoli nabiralnika, prvič, ker ga ne bodo potrebovali, drugič "energy certificate" se ne bo mogel darovati, kakor sem že enkrat prej omenil. Kaj se godi dandanes, se ne bom vmešaval, čeravno bi lahko marsikaj zapisal. Vendar rečem toliko, če je duhovščini toliko na našo dušo, kakaj vendar bi ne storili nekaj tudi za našo boljše bodočnost? Mislim, da ni-greh, če se ljudstvo pčuduje o tem, kar znanost dokazuje. Ker je naš narod še precej udan in veren, bi prosil duhovščino, da se potruži tehnokracijo razumeti in dati udam vernikom vsaj nekaj navodil. Povedali boste le gojo resnico in nared vam bo hvaležen. Pripomogli bomo da krasne bodočnosti, istočasno pomagali obvarovati Ameriko, našo novo domovino, groznega propada. Mi Slovenci moramo storiti del naše dolžnosti.

Kakor duhovščino, tako bomo prosili tudi naše dobročelnice so-

cialiste in vse druge strankarje, naj se pridružijo tehnokraciji. Ne bodite užaljeni, prosim, če dobro premislite in se potrudite učiti se nekaj več iz navedenih knjžič, pa boste morali sami sebi priznati, da je tehnokracija največji blagoslov za Ameriko.

Še enkrat opozarjam, potrudite se, posebno mladina, ker njih se največ tiče. Oni bodo vodili in delali. Pri postojanki, v večerni šoli, se boste učili mnogo, mnogo več in se že sedaj pripravljali za gotova dela. Vam želim mnogo sreče.

Matt A. Turk.

Frank Bolka piše
Milwaukee, Wis. — V Proletarcu je bil na prvi strani članek, tikačoj se Johna Lewisa in v tistem članku je bilo rečeno, da bi Norman Thomas lahko dobil več glasov, če bi ga delavske unije podpirale. Namenoma se je ta opazka tikala Johna L. Lewisa, ker se je v volilni kampanji zavzel za kandidata republikanske stranke. Mogoče je torej od njega čudno stališče, toda, če bi bil priporočal Thomasa namesto Wilkieja, bi bil istotako ostró kritiziran, ker povprečni ameriški delavec še vedno ne razume in ne verjame, da sta republikanska in demokratska stranka enaki kot konja, kot dvoječka, če tudi vsak svoje barve.

Zakaj zgražanje nad Lewisom radi njegovega naziranja, katerega je v svojem govoru označil? Zakaj je pa članstvo avtne unije na svoji zadnji konvenciji podprlo tretji predsedniški termin?

Zakaj se niso vsaj nekateri voditelji avtne unije pobrigali, da bi naglasili in priporočili, naj delavstvo preneha podpirati in voliti te zgoraj omenjene stranke?

Na konvenciji je bil navzoč tudi član in zastopnik eksekutive socialistične stranke in neki njegov brat je bil v resolucijskem odboru, ki je priporočil sprejetje resolucije za tretji termin, navzoč je bil tudi še drugi brat, ki je član gl. urada avtne unije (an Executive Board member of the Auto Workers Union). Vsi trije so znani socialisti — vsaj meni se je tako povedalo — in so imeli tedaj lepo in izredno priklono pridobiti kaj glasov za Franka in Kruegerja, toda ta dva člana socialistične stranke nista hotela priporočati navzočim socialističnih kandidatorov, dočim je tretji lepo sedel in mirno poslušal, ko sta njegova brata resolucijo tretjega termina priporočala in povišavala Roosevelta do nebes.

To je golo dejstvo in kdor noče meni verjeti, si lahko dobi kopijo zapisnika konvencije avtne unije, ki se je vršila v St. Louisu. Jaz sem bil delegat te konvencije in sem opazoval taktiko, ki so jo omenjeni vodili. Jaz bi si prišel s tem dejstvom že pred volitvami in javnost, toda nekateri bi me bili gotovo osumili, da hočem s tem oskodovali Thomasa in Kruegerja za glasove; sedaj, ko so volitve končane, se to lahko pove v javnosti in pouk.

Zakaj torej naskakovati na Lewisa in ga kritizirati, namesto da se kritizirajo ljudje, ki so na čelu socialistične stranke pa podpirajo nasprotno stranko? Ni moj namen Lewisa zagovarjati, nego hočem le naglasiti, da je upravičen izraziti v javnosti svoje naziranje ravno tako kot drugi. Nekateri pravijo, da bi Lewis imel organizirati tretjo stranko, ker sedaj je bila priložnost za ustanovitev iste. Če bi bil to poskušal, bi bil v tem trudu tudi ostal sam, ker je dokaj vodilnih glav CIO, ki so gladile pot za tretji termin Rooseveltu.

Pa poglejmo, kdo je najprvo prišel s kritiko proti Lewisu. To je bil William Green, predsednik AFL. Rekel je, da je Lewis general brez armade. Jaz mislim, da Green bi moral najprvo počistiti svoje smetišče, predno gre kritizirati druge. Po-

leg Greena je še več drugih takih pri AFL, ki so podpirali Wilkieja, med temi tudi Hutcheson od tesarske unije. Očividno tudi Greenova armada ne sledi za njim stoodstotno; menda tudi njegova armada ni dosti prida, ko se ne pokori svojemu generalu! Kolikokrat se je tudi Green sam že izrekel za republikansko stranko namesto za delavsko, poleg tega pa še deluje za popravno Wagnerjevega zakona v soglasju tovarnarjev, tako da bi ne imel za delavstvo nikake obrambne moči.

Delavstvo vsled zavajalnega tolmačenja verjame, da jim je Roosevelt dal Wagnerjev zakon in druge zakone, ki so bili sprejeti v prid delavskih pravic. Jaz pa verjamem, da je vpliv unij CIO pomagal dobiti nekaj teh delavskih zakonov — vsaj premogarska unija je prispevala v letu 1936 v kampanjski sklad za Roosevelta \$600,000 in z organizacijsko kampanjo je CIO pridobila maso neorganiziranega industrijskega delavstva in zato je bil tedaj tudi Lewis kritiziran. Lewis je bil v letu 1936 nasproten Landonu in Knoxu in Knox je bil tedaj oster nasprotnik Roosevelta, sedaj pa je v njegovem kabinetu. Zakaj je sedaj tudi Roosevelt sam šel v republikanski tabor in si tam izbral člana za svoj kabinet?

Ker je premogarska unija tedaj prispevala \$600,000 za ponovno izvolitev Roosevelta, je logično, da je s tem računala za kakke pridobitve v korist premogarjev. V ta namen je bil poslan v kongres zakonski osnutek pod imenom "Neeley-Keller bill", ki bi imel moč prisiliti premogarske družbe, da bi po preiskovalni komisiji podvezle potrebne korake za nabavo varnostnih naprav v rovih, kjer so, kot vsakdo ve, premogarji vedno izpostavljeni smrtni nevarnosti. Osobito se dogajajo številne eksplozije radi nabiranja plinov po neprezračeni prostorih po krivdi izkoriščevalnega sistema premogarskih družb. Zgoraj omenjeni zakonski osnutek bi odpravil ali vsaj zmanjšal število smrtonosnih eksplozij in ta osnutek je dobil podporo v senatu, toda v kongresu so ga potisnili v tako zvano "golobjo luknjo" in tam je ležal 17 mesecev, med tem ko so premogarji primorani delati v nevarnih rovih in biti izpostavljeni vsak delovni dan smrtni nevarnosti.

Dva dni prej, ko je šel Lewis s svojim govorom na radio v podporo Wilkieju, je predsednik Roosevelt vprašal tozadevni odbor, ki je potisnil dotični osnutek v "golobjo luknjo", naj ga prinesejo na razpravo, in jaz se čudim, zakaj ga je vedel toliko časa, da ga je šele sedaj priporočil v razpravo in v to svrhu rabil svoj vpliv. Ali ga ni varnost za življenje premogarjev prejaznimala, dokler ni sprevidel, da bi mogoče izgubil njih glasove? Ali so glasovi predsedniku več vredni kot so pa življenja premogarjev? Ako bi bil omenjeni osnutek sprejet tedaj, ko je bil predložen, bi bila vsota, ki jo je premogarska unija prispevala leta 1936 v kampanjski sklad za Roosevelta, dobro in koristno investirana in bi s tem bilo preprečenih številno eksplozij, ki so se pred kratkim zgodile in številni premogarji, ki so bili ubiti, bi še vsi lahko živeli.

Kaj pa glede drugih sprejetih zakonov, kot na primer tako zvan "Poll Tax", ki ne priznava 10 milijonom ljudem na jugu volilne pravice iz razloga, ker nimajo denarja, da bi plačali ta davek? Na jugu je močna demokratska trdnjava in kongresmani in senatorji s severa pripravljajo, naj bi se za vse ljudi po vseh državah uvedel tak zakon. Senatorji in kongresmani na jugu so izvoljeni po manjšini bogatinov in kako morejo rešiti ljudje na jugu reči, da Roosevelt nima podpore po bogatinih? In kaj pa glede protilicarskega zakona? Zakaj ni Roosevelt zastavil svojega vpliva v prid temu zakonu, da bi bil sprejet? Ali ni zato hotel, ker se je bal, da bi s tem izgubil podporo bogatinov na jugu? To zopet dokazuje, da so njemu volilni glasovi več kot pa življenja ljudi.

Pa si ogledjmo še ta "Censcription Act", za katerega je rabil Roosevelt ves svoj vpliv, da je

bil sprejet. Od začetka je bilo delavstvo na splošno proti temu, češ čas pa se je Ameriška delavska federacija podala, kot to vedno stori, in rekla, da je v korist dežele, toda CIO pa še vztraja pri trditvi, da ni v korist delavcev, ker v tem zakonu so vpleteni tako zvan "jokers", ki ne dajejo nobene garancije, da bi delavec, ko odsliči svoje delo, dobil svoje delo nazaj, pač pa je podvržen milosti magnatskih delavodij. Državni uslužbenci so v tem oziru protektrirani stoodstotno, med tem ko so delavci po privatnih industrijah pokriti s posebno kladzavo, ki jim ne garantira dela na prejšnjem prostoru. Ali je kaj razlike med uslužbenci države in privatnih industrij?

Edina protekcija, ki je more delavce dobiti, je v močni uniji in delavstvo je v sedanjem času zelo potrebuje, pa bodisi pod predsedništvom Roosevelta ali Wilkieja — ker konskripcija ni bila uvedena zato, da bo odpravljena brezposelnost.

Nekateri seveda pravijo, da se je treba pripraviti za obrambo pred Hitlerjem. Kakšna fraza! Jaz sem tudi za gotovo mero obrambe in zato se bi morali založiti z obrambnimi sredstvi najprvo sami, preostanek pa pošljati Angliji. Zakaj ni Anglija mislila na vse to tedaj, ko je predala Čehoslovakijo in je dopustila, da je Hitler pograbil Škodove tovarne za municijo, ki so največje na svetu? Jaz se bojim, da bo Roosevelt res zavedel Združene države v vojno. Mogoče se bo to pot geslo glasilo: "Pojdimo, da ujamemo Hitlerja," kakor je bilo slično geslo v svetovni vojni: "Pojdimo, da uničimo kajzerja." Toda kajzer še zmirom živi in uživa dobrote življenja v pregnanstvu in znano je, da ne strada.

Veliki trgovci in vojni propagatorji nimajo nikakega strahu, da bi jih Ameriška delavska federacija pri njihovih ambicijah ovirala, ker vedo, da jim je vselej uslužna, njih želja pa je, da bi mogli ubiti moč vpliva CIO. Hillman, ki je za Roosevelta, vrši to delo in skuša, da bi zarinil zagozdo v sredino unije in jo razprtil na dva dela, zato je bil imenovan za Defense Commissionerja, da lahko igra svojo vlogo javno. Jaz ne bi bil presenečen, če bo imenovan za prihodnjega delavskega tajnika za njegovo uslužno propagiranje volilnih glasov za Roosevelta. Hillman se tudi zelo trudi, da združi unije, toda ne pod okriljem CIO, nego pod delavsko federacijo, da povede delavstvo nazaj v strokovne unije in ne v industrialne unije.

Delavci v tej deželi bodo dočakali veliko temnih dni v bližnji bodočnosti. Jaz se bojim, da korakamo po slični poti kot francosko delavstvo. Francija je posedovala eno izmed največjih in najbolj izvežbanih armad na svetu, toda voditelji so izdali in prodali maso francoskega ljudstva in ga potlačili v močvirje, kjer drugače bi Hitler nikakor ne mogel zavzeti Francije v 6 tednih. Zakaj pa je vzelo trojico Franka, Mussolinija in Hitlerja, dve leti in pol predno so premagali lojalno špansko ljudstvo?

Tukajšnje časopise, ki kontrolira vesti, skuša zavajalno pripraviti javnost, da je polom Francije zakrivilo delavstvo; skušajo, kot vedno zvrtni krivdoto tam, kamor ne spada. Da, zelo težki časi so pred nami in le čas nam bo pozneje pokazal, kaj vse imajo v načrtu za delavstvo tudi v tej deželi.

Frank Bolka, 584.

Vsakega malo

Sygan, Pa. — Preteklo poletje smo imeli veliko razvedrila na piknikih in drugih zabavah. Naša vinska trgatve je tako dobro uspela, da boljšega nismo mogli pričakovati. V inenu društva 6 SNPJ in gospodinjskega odseka se vsem lepo zahvaljujem za poset. Prišli so od blizu in daleč in smo se prav pošteno zabavali. Sedaj, ko bo prišla zima, se bomo morali bolj doma zabavati.

Moram tudi poročati, da je syganška naselbina zelo oživela. Mladina se ženi kot za stavo. Letos je, mislim, stopilo v zakonski stan že devet parov, vsi člani SNPJ. Vsem želimo obitrdnem ... (Dolje iz 3. strani.)

Malokroni otroci

Povsod in pogosto naletimo na blede otroke, posebno med mešanskimi otroci iz predškole in šolske dobe. Vendar pa ta bledica nima zmerom izraz malokrvnosti. Ni dokaz in znamenje krvne barve ali kakršnekoli bolezni. Vzak bled otrok ni malokrven. Na pravo malokrvnost ali anemijo kot samostojno hudo bolezen krvi ali krvotvornih organov pri otrocih pogosto naletimo. Vendar je pa redkejša in lahke in prehodne malokrvnosti, ki je še pogostejša. Lahka malokrvnost se pojavi v zvezi z različnimi motnjami in obolenji, toda brez sodelovanja krvotvornih organov.

Kljub temu pa otrokova bledica prič o nekem nenormalnem stanju in povzroča staršem skrbi. Čeprav ni ravno znak bolezni, ker pogosto preide brez povečane temperature in velikih sprememb v organizmu, ji je treba vendar posvetiti kaj največ pozornosti. V vsakem primeru pa ne moremo govoriti o malokrvnosti ali slabokrvnosti samo zato, ker je otrok bled in ne da bi poprej preiskali kri.

Rdečkasto ržnato barvo kože in vidnih sluznic pri otroku povzroči dobra, zdrava kri. Kri je sestavljena iz več sestavin. V rumenkasto beli tekočini, krvni plazmi, so množično majhna okrogla rdeča krvna telesa, ki jih je od 4 in pol do 5 milijonov, in bela krvna telesa, ki jih je 6 do 10 tisoč na vsak kubični milimeter pod mikroskopom.

Rdeča barva krvi prihaja od rdečih krvnih teles, ki vsebujejo posebno barvilo — hemoglobin, s pomočjo katerega se vrši kemični proces v zvezi z vdihanim zrakom. Normalna kri vsebuje 80 do 100 odstotkov hemoglobina. Pravilno se glasi, da je malokrvnost tem večja, čim manj rdečih krvnih teles in krvnega barvila vsebuje kri.

Barva kože pri otroku je odvisna od mnogih činiteljev. Pred vsem od individualnih lastnosti organizma. Pri nekaterih otrocih je krvno ožilje spleteno redkeje ali gosteje, kako je tudi barva kože različna. Nekateri otroci imajo od rojstva slabo razvito srce in krvno ožilje. Pri njih se jakost krvnega obtoka me nja in razdelitev krvi po organih je nepravilna. Takšni otroci so zelo blede, čeprav imajo pravilno sestavljeno kri.

Bledi otroci so pogosto tudi živčni. Pri njih je bledica nestalna. Menja se pod vplivom spremenjenega kroženja krvi, zaradi učinka njihovega labilnega živčnega sistema. Vsak razdraženje, jeza ali nejevolja lahko spremeni barvo kože. Živci, ki upravljajo krvno ožilje ob omejenih okoliščinah povzročijo, da se krvni žilice stegnejo in posledica je bledica, roke in noge pa postanejo hladne.

Krvna telesa trajajo določeno dobo, živijo potlej pa umrejo. Zamrla telesa takoj na domeste nova. Ta proces se stalno obnavlja. Toda razmerje teles v krvi je zmerom v ne vzkrizju.

Pri novorojenčku je sestava krvi nekoliko drugačna. V njegovi krvi je več ko pet milijonov rdečih in več ko 10 tisoč belih krvnih teles. To stanje se pa s časom menja in približuje normalnemu.

Kaj je vzrok malokrvnosti? Nekateri menijo, da nastane zaradi prevelikega razpadanja krvnih teles, tako da jih nova z nadomeščanjem ne dohajajo. Zato so v vseh organih m zrela krvna telesa z malo hemoglobina in normalna bela krvna telesa.

Po vzrokih bi lahko malokrvnost pri otrocih razvrstili v več skupin. V eno skupino spadajo primeri zaradi nedostatka krvnega barvila (pogostejše pri deklicah). Pri rojstvu vsebuje otroški organizem 40 do 50 mikromiligramov (tisočinka gr) železa. Liter materinega mleka pa vsebuje 2 mikromiligrama železa. S časom otrok izgubi rezerve železa, ker ga pa malo vsebuje, je treba otroka s časom začeti hraniti tudi z drugo hrano.

V drugo skupino anemije spadajo primeri zaradi zmanjšane števila rdečih krvnih teles — posledice krvavenja ali obolenja. Po tej skupini motokrvnosti zaradi akutnih kroničnih nalezljivih bolezni kakor sifilide, tuberkuloze, rahitisa, malarije.

Skoraj najpogostejši vzrok malokrvnosti pri otrocih je pa neprimerna in nezadostna prehrana, posebno pri umetni prehrani. Razte predolga prehrana s mlekom in prevleki obroki krvjega ali kozjega mleka kakor tudi dolgo dojenje. Poleg tega nehygienično, umazano ... (Dolje na 3. strani.)

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 22. novembra 1920)

Domace vesti. V Bay Cityju, Mich., je bil pri avtni nesreči ubit Mike Dodič iz Obrave Primorskem, član SDPZ.

Delavske vesti. Unije v Massachusettsu so izrekle za državno zavarovanje proti nezgodam.

Iz inozemstva. Krvavi izgredi v Jugoslaviji proti jadranskemu paktu.

Sovjetska Rusija. Sovjetske čete so str Petlurovo armado v Ukrajini.

(Dolje iz prve kolone.)

Hitler, Stalin in Mussolini z vsemi svojimi trbanti vred — nje ne potegneta. To je važno v tem kritičnem hipu — in nič drugega! Danes so vražji časi. Nič ne veš, kdo pred teboj, za teboj in ob straneh, kajti okoli tebe je tema. Le oni, ki ve, kam stopi, je trdnem ...

Novice iz starega kraja

Slovenije METLIKA JE IMELA SVOJ, METLIKI PRAZNIK

Morda ni samo zasluga dobre organizacije in čudovito lepega dne, da je belokranjska metlika privabila na metliko praznik v Metliki toliko gostov, kakor jih videla menda še nikdar na starodavnih cestah. Društvo belokranjski praznik v Metliki je spremenil v močno manifestacijo za tisto našo pristno, globlje slovenskega jedra se je ljudsko kulturo, ki se razvija prav v Beli Krajini še živih in toplih usodi. Po prihodu jutrnjih vlakov se je množica gostov razšla po Metliki. Mnogi so se povzpeli na okoliške hribe in od tam uživali pogled na mikavno panoramo Bele Krajine, ki se je razlikovala v vseh strani v zelenilu svoje vegetacije, s prvim rumenim nadom prihajajoče jeseni, s svojimi bližnjimi in daljnimi selišči, s horizonti, ki jih zapirajo pravilni Gorjanci, kočevsko pogorje, gore in bregovi Hrvaške. Vse je kazalo, da tu ni osekane meje, marveč da so povsod ubrani krajinski prehodi, kakor se v mehko počijo domači govorci, ki je tako obilno blagoslovila pesniški jezik Otona Zupaničiča, zlivata slovenska kajkavska in hrvaško-srbska štokavska beseda, obe zrasli iz istega južnoslovenskega debla. Bela Krajina ni meja narodov iz kultur, marveč most od brata k bratu: odtod njena topla domačnost, ki je dobila na popoldanski prireditvi tako slikovito in učinkovito podobo. Pokazala je, da nas ni mogoče duhovno ločiti in da v nas še živi pravo slovensko jedro.

Organizacija takega praznika je zadeva, ki je treba zanjo čim več izkušnosti. Odtod razne slabosti, ki pa so bile premalenkostne, da bi vzele nasmejljani belokranjski nedelji njeno svatovsko prelest. Na Pungertu je bilo vse dopolnje živahno. Skupine v narodnih nošah so prihajale in odhajale z godci na čelu, s pesmjo na ustih. Na metliških ulicah je bilo živahno kakor ob nedeljah dopoldne na ljubljanskih. Vonj z raznjev, kjer je — kakor pri Anatolu Francu — kakšen Jakec Vrtirazen obračal pridno janjca ali prašiča, je vabil k prijaznim sestram ob pečenki in v dobrem metliškem vinu, za hip se je zdelo, da je vse na svetu lepo in mirno. Zvonovi so pritrkavali, da so se čule njihove melodije prošnje in vabliljeve daleč čez metliško polje in čez griče z zidanicami.

Toda ta razpoloženska podoba je bila varljiva. Problem Bele Krajine je njena napol kraška prst, ki hitro izhlapeva vodo in kljub dolgemu, težkemu obdelovanju, malo rodi; njeno poljedelstvo in živinoreja, ki čaka povzdige in pomoči; njena naseljenost, ki ji siromašna tla in neurejena produkcija ne zadoščata, tako da ne ve, kam s previškom prebivalstva; skratka: tudi problem Bele Krajine je zgoče socialen in gospodarski.

"Metliški festival" je bil po svojem programu daleč od boleste sodobnosti, v kateri se beda družji z bolesto in sovraštvom; bil je evokacija kmečke preteklosti, starinski praznik poljedelške liturgije iz časov prastarrega čečenja zemlje in naravnih sil. Perun, Živa, Morana in

druga posebljena večne naravne oblasti nad človekom so za hip dihnili v današnje življenje skozi ritmično lepoto plesov in zdaj vriskajočo, dionizijsko, zdaj otožno, odpravo polno melodijo obrednih spevov in starinskih pesmi. Zeleni Jurij je šel čez trate, mimo kodrolasih brez, ki sta jih opevala mojster Zupanič in njegov mladi viniški rojak Oton Berkopec.

Amfiteatralni polkrog na Pungertu za impozantnim in nedovršenim Sokolskim domom so že pred tretjo uro popoldne zasedle množice gostov in domačinov. Morda ni pretirano, če cenimo število obiskovalcev na kakih pet tisoč. V tem naravnem gledališču, ki spominja malce na antične teatre, so se zbrali vsi predstavniki Bele Krajine in vsi, ki so hoteli doživeti njen "festival". Prireditve je potekala v glavnem po programu in prav gladko, brez daljših presledkov med posameznimi nastopi. Belokranjci so dali najboljše, kar zmorejo; čutili si, da tu niso gostje, marveč da plešejo in pojo na svojih tleh, kakor so plesali v seneci dreves njihovi davni predniki. Besedilo sporeda in napovedavalec na megafonu sta olajšala razumevanje.

Prvi so nastopili Črnomalci z Zelenim Jurijem, ki so ga peli in plesali z vso slikovito preprostostjo, kakor ustreza tej pravadni hvalnici pomladi, ki se v nji paganske slike in prilike rečujejo s poznejšim krščanskim pripetom "kirales". V kolu-mostu so pokazali veselo zbadljivost, ki je lastna tej nekdanji obredni igri, katere variante smo videli sredi predgradski in metliški igri. Rojaki iz Adlešiča so zapeli in zaplesali svatbena kola, bojanska skupina s posebno lepoto narodno nošo je dala v svojem plesu in melanholičnem petju občutje religioznega izvora kola. Skupina iz Podgrada je dosegla močan učinek s svatbenimi plesi in obredi, ki so razveseljevali oči in srca. Preloški in staroški plesalci so pokazali svojstveni ritem svojih plesov (kolo). Iz Vinice so se postavili s kresničami, s petim kolom, ki diha poezijo paganskega božiča-Novega leta in s svatskim kolom s plesno blazinico. Največ po številu nastopov in delno tudi po kvaliteti izvajanja so dali Metličani. Morda je bilo v njihovih plesih že nekoliko meščanske stilizacije, vendar so imeli tako dober nastop in tako pester program, da so vtisnili lepi, s elementarno rustikalno domačnostjo prežeti prireditvi učinkovit finale. Narodne noše, petje, plesi, glasba, vse je bilo zliko v tok podob, glasov in zvokov, ki je osvajal oči in srca tu pod jasnim nebom, blizu metliškega "trtja", na starih tleh, ki je dolga stoletja rodu temu narodu-snovalcu in uživalcu pomenljivih estetskih proizvodov.

Po prireditvi je bila kajpak ljudska veselica z vsemi starodobnimi atributi takih zabav. Najpogumnejše je mikal mlaj, tudi eden izmed značilnih simbolov prastare ljudske vere. Igrala je godba. Včasih so malo zaplesali, brhka dekleta so ponujala mala srca iz lečta z napisli iz starih domačih pesmi. Težko se je bilo posloviti od starih in novih znancev. Najbrž je to težo občutil tudi "posebni vlak", ki je zaman naskakoval vrh pod Semičem; kaj je hlaponoma ostalo drugega, kakor da nas v dveh partijah potegneta kvijku! To je prineslo poldrugo uro zamude in košaro zamer, ki naj bi jih "odločujoči" malce premislili; mar je brezhiben promet s takimi vlaki pri nas res še "problem"? —o.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje s 2. strani.)

lo sreče. Delavske razmere so tukaj še dosti dobre, ker večinoma vse obratuje. Upam, da bo tudi tako ostalo, ker je bil Roosevelt ponovno izvoljen.

Naj mi bo dovoljeno izreči par besed o petletnici smrti mojega brata Rudija Pleterska. Preminul je 19. nov. 1935. On je bil naprednega mišljenja, zvest član SNPJ in več drugih organizacij. Odšel je v kraj, od koder ni vrnitve, toda lep spomin nanj se bo vil še mnogo let med pennsylvanskimi griči. Ohranimo ga v trajnem spominu.

Amalia P. Horvat, 6.

Vabilo na ples

Cleveland. — V soboto zvečer, 23. nov., priredi društvo Woodrow Wilson Srbskega podpornega saveza plesno zabavo v Srbski dvorani, 1565 E. 36. st. Igrala bo godba "Popular High Hatters". Vstopnina 30c. Društvo vse uljudno vabi na udeležbo.

Charles Herkalovich.

Metropolitane novice

Cleveland. — Ko to pišem, nam sije lepo jesensko sonce in se torej ne moremo pritoževati radi vremena. V Clevelandu, posebnost pa še zunaj mesta gradijo precej novih hiš, trgovskih poslopij in tudi nove tovarne, ali pa jih širijo. Te pomaga graditi vlada, ker v njih delajo ali bodo delali za vlado. Tako je več dela kot ga je bilo, ne delajo pa povsod s polno paro. Delo dobijo le taki delavci, ki kaj znajo, toda ne smeš biti star več kot 45 ali 50 let. Kdor je čez 50 let, mora biti že posebno srečen in tudi imeti prijatelja, da ga spravi k delu. Mladi imajo sedaj več upanja, da dobe delo, ko nekatere vpokličejo v armado.

Vse to bo trajalo le toliko časa, dokler bo vojna furija v Evropi in menda počasi tudi drugod. Ampak vsake stvari je enkrat konec in tako bo tudi vojne. In kaj potem v Evropi, oziroma po vsem svetu, tudi v Ameriki? Ali ste o tem že premišljevali?

Zadnje dni smo čitali, da je šel ruski premier Molotov s svojimi kolegi v Berlin na prijateljsko posvetovanje s Hitlerjem in drugimi nemškimi diplomati. Rekli so, da bodo delali na novem svetovnem redu. Ali se nam ponovno ne sveti, kakšen bo ta red, ta zveza diktatorjev? Ampak vprašanje je, kdo bo koga ukanil — Mussolini in Hitler Stalina ali Stalin Hitlerja in Mussolinija. Najbrž bodo vsi skupaj ukanili ves svet. Pregovor pravi, da vrana vrani ne izkljuje oči in tako bo menda tudi pri diktatorjih. Najbrž pomeni ta "novi svetovni red" novo sužnost, podobna sužnosti v Nemčiji, Rusiji in Italiji (boljše stokrat, da sem v-zmoti.).

Po zadnjih volitvah so naši ljudje zelo veseli, ker so se zelo bali, da ne bi bil Willkie izvoljen. Ohijskega gubernerja Briekerja ne sovražijo tako kakor demokrata Davyja, ker njegova poznanja kot lumpa, kar je tudi bil, ko je bil gubernier. Najbolj čudno je med našo in splošno maso, da sploh ne vedo ali nočejo vedeti za drugo kot demokratako in republikansko stranko. Pa tudi prej, ko ni bilo Roosevelta in njegovega

programa, o katerem pravijo, da je skoraj tak kot socialistični, daš je v resnici daleč od njega. No pa da bi ostal vsaj tak kot je Rooseveltov. Sedaj ima on še veliko večjo priliko, da izvede še boljši program, ker ima večino svojih pristašev v obeh zbornicah, namreč ako mu ne bodo-apeť njegovi lastni demokrati nagajali kot so mu do zdaj.

V Clevelandu imamo sedaj veselice, igre in razne druge priredbe — več kot dovolj. Podpisani imamo zdaj v žepu kar štiri vrste vstopnic za prodajo, in sicer za Zarjin koncert, razstavo ročnih del Progressivnih Slovencev v Collinwoodu, ki se vrši 29. in 30. nov. ter 1. dec. v Delavskem domu na Waterloo, za igro Cankarjeve ustanove, ki se vrši 22. dec. ob priliki obletnice pokojnega Ivana Cankarja, in za plesno zabavo kluba 49 JSZ, ki se vrši na božični dan v SDD. Torej štiri vrste vstopnic kar naenkrat, pa ne od vsakih pet ali deset, marveč 20 do 50 od vsake organizacije. In ko vse to mine, pridejo druge na vrsto. Je dobro, da take stvari včasih omenimo, ker so nekateri ljudje, ki si prisvajajo mnogo kulturne hvale, kako delajo, v resnici pa delajo malo ali nič.

S 1. decembrom pridejo tudi Družinski kolektarji, letnik 1941. Treba se bo spet dobro pripraviti, da jih čim več razpečamo. Podpisani jih je prodal prejšnja leta okrog 200, zadnji dve leti pa čez 300. Tudi več drugih jih je v Clevelandu razpečavalo. Letos bo ta kolektar nekaj dražji, en dolar — 25c več. Bo pa toliko večji in bogatejši na vsebini. Torej upam, da ne bo preveč ugovaranja ali kritiziranja. Raznašal bom kot običajno vsako leto po trgovinah in okrog obrtnikov tudi velike stenske kolektarje SNPJ, naročnikom Prosvete (dnevnik), ki niso člani jednote, pa male kolektarje. Vse to bo treba izvršiti do novega leta.

Anton Jankovich, zastopnik

O listih in potovanju

Latrobe, Pa. — Prosveta je tudi meni priljubljen list, prav tako Proletarec in Cankarjev Glasnik. Prosveta nas običje pet dni v tednu in nam prinese svetovne novice, dopise iz vseh krajev in uredniške članke za pouk in izobražbo. Proletarec pride enkrat na teden in nam nudi znanje posebno na političnem polju. Cankarjev Glasnik pride enkrat na mesec in nam prinese opise razmer, zgodovinske članke, črtice in poučne povesti. Meni se dopade vse, posebno pa Kristanovi spisi.

Naj se povrnem k dopisom v Prosveti. Te tudi jaz z zanimanjem čitam, ker iz vsakega izjavim nekaj. Zadnje čase podajajo dopisniki svoje vtise, ki so jih dobili na potovanju po raznih krajih Združenih držav. Iz njih je tudi razvidno, da so delavske razmere malo boljše. Sedaj bom pa še jaz povedala malo o mojih obiskih.

Dne 3. nov. smo šli z možem in hčerko Sylvijo v Washington, D. C., na obisk naše hčerke Jane. To je bil letos naš četrti obisk Washingtona. Ta dan je bila Jane prosta in je šla z nami. Ogledali smo si nekaj zanimivosti mesta in okolice. Najprvo smo šli do Bele hiše. Ta dan ni bilo predsednika doma — kadar je on doma, visi zastava nad vrati, drugače ne. V času volitev niso dovoljeni obiski v Beli hiši.

Šli smo v del mesta, kjer stoji državna poslopja. Ogledali smo si tudi teater, v katerem je bil ustreljen Abraham Lincoln. Nasproti je hiša, v katero so nešli ranjenega Lincolna, kjer je tudi umrl. Obe hiši sta odprti obiskovalcem ob 2. popoldne. Od tam smo šli k Lincolnovemu spomeniku. To je obširen prostor in v sredini velik kip sedečega Lincolna. Res umetniško delo. Daleje smo šli k spomeniku prvega ameriškega predsednika Georgeja Washingtona. Tam smo šli na dvigalo visokega stolpa, ki nas je ponelo na vrh, od kjer je lep razgled po mestu in okolici. Nato smo šli na Arlington Cemetery, kjer je tudi dom generala R. E. Leeja iz civilne vojne. Tu je vstopnina 10c. V njegovi dobi so imeli visoke postelje s streho nad njimi. V hiši je vse vzorno urejeno, vse staro Leejevo pohištvo. V prostorni kuharici

hinja vise lonci nad ognjilcem, stroki koruze vise a stropa in šopi razne zelenjave, ki se rabi za kuho. Zraven je pralnica s škafli in kotli za pranje. Potem je tudi sušilnica mesa, kjer visi razne vrste slanina. V sredini je ognjilce, zadaj pa lesena klop. Na dvorišču je velik vódnjak, na strani pa stanovanjske hiše za hlapce in drugo služinčad oziroma sužnje. Kakšna razlika med Leejevim stanovanjem in temi zatohlimi luknjami! Postelje in oprava, vse revno in pod je kamenit.

Potem smo šli k Spomeniku padlega vojaka. To je velik prostor, amfiteater iz fino izdelanega kamna. Pri hodniku je stalna vojaška straža v počast padlim vojakom. Ko sem tako gledala, mi je bilo hudo pri srcu, ko sem pomislila na uboge sinove, matere in očete. Koliko žalosti, trpljenja in solz — ponepotrebem, samo radi nenasitnega kapitalizma.

Pred par dnevi smo šli zopet po novi državni cesti (Turn pike) v Harrisburg, glavno mesto Penne, ki leži ob reki Susquehanni in je zelo lep razgled. Tu smo obiskali naše znance, potem pa smo se vrnili proti domu skozi Lewistown in Yegerstown. Tu smo se ustavili pri mrs. Mestek, sestri mrs. Lesar iz Perone. Zadnjega junija je, minulo eno leto, odkar je umrl njen mož. Ima hčerko in sina v starosti 15 in 17 let. Mrs. Lesar tudi rada čita Prosveto. Rekla je: "Tu smo na samem in ko čitam Prosveto, vsaj izvem, kaj se godi po svetu." Rada čita tudi dopise. Z njo in njenim možem smo se spoznali pred 24 leti v Blacklieku, Pa.

Potem smo se vozili do Bellefonta, kjer je v predmestju državna kaznilnica. Tam je napis: "Don't Stop—Move Along". Po slopju je na prizjemnem hribu v obširnim in lepo obdelanim poljem. Oddaljena je 3—4 milje od kolegija Penn State. V Bellefontu je tovarna za vžigalice in velik kamnolom, kjer meljejo kamence in delajo apno. Včasih so tam živeli tudi Slovenci, sedaj pa ne vem, če je še kateri.

V mojem zadnjem dopisu v 224. števi. Prosvete sem opazila pomoto. Naselbina pri Harrisburgu je Middlesex, ne Middleton, v drugem stavku pa bi se moralo glagoliti občina Materija, ne Matenje.

Mary Fradel.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

GLAVNI ODBOR

IZVRŠVALNI ODBOR:

Vincent Cankar, predsednik: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 P. A. Vidler, gl. tajnik: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 Lawrence Gradich, pomoč. tajnik: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 John Vogrich, gl. blaginjak: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 Philip Godina, upravitelj glasila: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 John Molek, urednik glasila: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

PODPREDSEDNIKI:

Andrej Vidrih, prvi podpredsednik: 704 Forest Ave., Johnston, Pa.
 Frank Bolka, drugi podpredsednik: 1356 A. W. Walker St., Millwaukee, Wis.
 John Puchner, 3e, prvi distriktni podpredsednik: Box 227, Steubenville, Pa.
 Camillus Zarink, drugi distriktni podpredsednik: 3387 W. 41th St., Cleveland, Ohio
 John Klasek, tretji distriktni podpredsednik: 148 Prospect St., Olesky, Ill.
 Edward Tomcik, četrti distriktni podpredsednik: 523 W. 7th St., Walsenburg, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

Math Petrevich, predsednik: 233 E. 131st St., Cleveland, Ohio
 Vincent Cankar: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 P. A. Vidler: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 John Vogrich: 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 John Glib: 331 E. Prospect Ave., Cleveland Hills, Ill.
 Donald J. Letrich: 1927 S. Trumbull Ave., Chicago, Ill.
 Jacob Zupan: 1498 S. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

POROTNI ODBOR:

John Gorich, predsednik: 414 W. Hay St., Springfield, Ill.
 Frank Berlek: 1811 Muska Ave., Cleveland, Ohio
 Anna Shala: Box 27, Arma, Kansas
 Frank Vratarich: 315 Toner St., Luzerne, Pa.
 John Trbiel: Box 237, Strasburg, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Zaltz, predsednik: 3861 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
 Fred Maljan: 25 Westlake Ave., Peru, Illinois
 Milan Medvesek: 1892 Arcade Ave., Cleveland, Ohio

Malokrvni otroci

(Nadaljevanje s 2. strani.)

no stanovanje brez sonca in svetlobe in slaba nega dojenčka. Znaka prave malokrvnosti sta bledica kože in sluznice. Otroci se hitro utrudijo, telesno in duševno. Pogosto trpi za glavobolom in omlediveo (posebnost bolški otroci) ima slab tek, slabo prebavo, slabo spanje in močno mu utripa srce. Spremembe v krvi so očitne. Stevilo krvnih telesec se zmanjša s 5 na 4, 3, 2 in tudi 1 milijon, hemoglobin pa s 100 na 70, 50 in tudi 20.

Da preprečimo malokrvnost pri otroku, mora mati med nosečnostjo in dojenjem jesti obilno in močno mešano hrano (kruh, zelenjavo, sadje, testenine, meso, mleko, jajca). Otrok treh mesecev mora dobiti sadne sokove, po petih mesecih zelenjavo in sadje pretlačeno. Z devetimi meseci mora dobiti rumenjake, nastrana jetra in kruh, s petnajsetimi meseci pa še tudi meso. Za malokrvnega otroka je potrebna posebno močna hrana, bogata železa in vitaminov.

Za primer navajamo nekaj vrst hrane. Medtem, ko riž vsebuje 1,8 mikromiligrama železa, ga vsebuje zelenjava 9,5, jabolka 13,2, goveje meso 16,6, rumenjaki 17,1, špinac pa 35,1.

S pomočjo dobre hrane, čiste ga sonca in zdravih pripravov iz jeter in železa lahko ozdravite malokrvnost otroka, hudo malokrvnost pa s transfuzijo krvi.

—Dr. S.

Amerika in teritoriji imajo 150,000,000 prebivalcev

Washington, D. C., 20. nov.—Cenzusni biro poroča, da število prebivalcev v Ameriki, teritorijih in poseščinah znaša 150,362,326. To predstavlja porast 11,923,257 ali 8.6% v zadnjih desetih letih. Porast prebivalstva je večja v teritorijih nego v kontinentalnih Združenih državah.

Švica razpustila fašistično grupo

Bern, Švica, 20. nov.—Vada je odredila razpust narodne stranke, fašistične organizacije, ki je nedavno zahtevala priznanje kot "nosilka zastave z novimi političnimi in socialnimi idejami." List Bund, ki dostikrat izraža mnenje vlade, pravi, da je ta grupa vodila propagando proti vladi in švicarskim ustanovam.

Naciji zaprli francosko univerzo

Pariz, 20. nov.—Komandant nemške vojaške posadke je zaprl pariško univerzo, kar je posledica dijaških demonstracij. Univerza bo zaprta nedoločen čas.

Najnovejša škotska

Na cesti se srečata dva škota: "Prosim, posodi mi vžigalico, da si prižgem pipo," reče prvi svojemu tovarišu. "Počakaj," mi ta odgovori: "Čez četr uro je bom tudi sam prižgal."

POLOM

EMILE ZOLA

ROMAN IZ VOJNE L. 1870-71

Preložil VLADIMIR LEVSTIK

(Se nadaljuje.)

Prav na koncu nekega nemškega predmestja so se morali zadnjikrat ustaviti, tik pred pivnico, ki se ni hotela izprazniti.

Tam je prišlo Mauriceu na um, da pogosti svoj oddelek.

"Če dovolite, korporal . . ."

Po kratkem obotavljanju je Jean sprejel kozarec. Loubet in Chouteau sta stala poleg, poslednji z nekakšnim tajnim spoštovanjem, odkar mu je korporal dal čutiti svojo pest; ravnotako Pache in Lapoulle, dva vrla fanta, dokler jima nisi pokvaril glav.

"Na vaše zdravje, korporal," je dejal Chouteau z glasom dobrega apostola.

"Na vaše, in naj vsakdo pazi, da prinese glavo in noge zdrave domov," je odgovoril Jean med odbravajočim smehom svojih ljudi.

Zdaj je bilo treba iti dalje; nejevoljnega obraza se je bil približal stotnik Beaudouin, hoteč jih osteti, dočim se je Rochas ves prizanesljiv do žene svojih ljudi, napravil, kakor da ne vidi ničesar. In že so stopali po chalonski cesti, podobni brezkončnemu traku, obrobjenemu z drevjem, tekoči naravnost v brezkončnost, sredi brezmejne ravnine, med strnišči, kjer so se dvigali tuintam visoki kozolci in veterini mlini, sukajoči svoja krila. Dalje na severu je vrsta brzovajnih drogov naznajala druge ceste, na katerih si spoznavali temne vrste ostalih polkov na maršu. Mnogi so stopali celo po poljih, v gostih masah. Čisto spredaj na levi je peketal brigada konjenice v blesteči solnčni luči. In žalostna, brezmejna praznosta vesoljnega zapuščena obzorja se je oživljala ter se polnila z ljudmi od teh človeških rek, ulivajočih se od vseh strani, od tega neprestanega romanja orjaških mravljinčjih krdel.

Okrog devete ure je 106. polk zapustil chalonsko cesto in krenil na levo po cesti, ki je vodila v Guippe in je bila isto tako enaka traku, napetemu v neskončnost. Stopali so v dveh ločenih vrstah, ki sta puščali sredo ceste prasto, da so mogli častniki peš in na konjih udobno naprej. Maurice je bil opazil njih skrbiljive obraze, ki so se razlikovali od dobre volje in vsele zadovoljnosti vojakov, srečni kakor otroci, da morejo vendar že dalje. Od daleč — njegov oddelek je bil skoraj na čelu — je celo zagledal polkovnika de Vineuil, ki se je držal s svojim dolgim, trdim telesom tako mrčno na konju, da se je Maurice čudil.

Godbo in marketenderski voz so bili priklopili zadaj. Nato so prišli sanitetni vozovi in tren, ki mu je sledila prtljaga vsega armadnega zbora, brezkončna vrsta voz, furažnih, zaprtih voz za živila, kolesnic za prtljago in vozovja razne vrste, ki se je vlelo nad pet kilometrov daleč in kazalo svoj v neskončnost se-gajoči konec samo na redkih ovinkih cest. Na posled praznada, so bile priklopljene čede, tolpa velikih volov, teptajočih v vrtincih prahu in priganjanjih z udarci biča, kakor da bi se selilo bojevitvo plemje v novo dočajo.

Med tem je Lapoulle od časa do časa suval z ramami, da si popravi telečnjak; s prežvezo, da je najmočnejši, so mu nakladali orodje, kolikor ga je bilo skupna oddelkova last, to je veliki kotel in vrč za vodo. Danes so mu bili naložili celo kompanijsko lopato in mu dopedevali, da je to velika čast. In ni se pritoževal; smejal se je pesmi, s katero je Loubet, tenor oddelka, sladil tovarišem dolgo pot. Loubet sam je imel sloveč telečnjak, kjer si našel

ve: perilo, rezervne čevlje, živalo, krtače, čokolado, žlico, nož in vilice, lonec za meso in razen tega patrone, in je nosil na tornistru še zvito odejo, šator in kole; vendar se je zdelo vse jako lahko in dobro povezano, kakor je neredkokdaj sam s ponosom zatrdil.

"Prokleta dežela, naj reče kdo, kar hoče!" je godel Chouteau vsakih par minut in streljal poglede polne zaničevanja po pustih planotah tega nerodovitega dela Champagne, ki mu pravi narod Ušiva Champagne.

Prostrane širine kredaste zemlje so se nadaljevale brez konca in sledile druga drugi; nobene kmetije, nobene žive duše, zgolj jate vrnov, ki so prekinjali neizmerno širino s črnimi lisami. Na levi, daleč v daljavi, so smrekovi gozdi s temnim zelenjem venčali rahle valove gričev, ki so robili nebo; na desni pa se je iz neprekinjene vrste drevov spoznavala struga Vesle. In tam se je tudi že na vsej zadnji miljji marša videl ogromen dim, ki se je valil izza gričev ter se nabiral v tako gostih gručah, da je nazadnje zapiral obzorje s strašnim oblakom požara.

"Kaj pa gori tam doli?" so vpraševali od vseh strani.

Kmalu je šlo pojasnilo z enega konca kolone do drugega. Bilo je chalonsko taborišče, ki je gorelo že dva dni; baje so ga bili zapalili na povelje cesarjevo, da ne bi tam nakopičeno bogastvo padlo Prusom v roke. Konjenica zadnje oddelka je dobila nalogo, zapaliti veliko leseno zgradbo, takozvano žolto skladišče, polno šatorov, kolov in pregrinj, in novo skladišče, ogromno zaprto kaščo, kjer so se kopčili vojaški kotli, čevlji in odeje, vsega dovolj, da bi se opremilo še sto tisoč mož. Tudi skednji za krmno so bili zapaljeni ter so goreli kakor orjaške baklje. In spritoč tega prizora, pred temi svinčnimi oblaki dima, ki so se valili nad daljnimi griči ter polnili nebo z brezupno žalostjo, se je bila vojska na poti skozi otožno, veliko planoto vdala topemu molčanju. Pod pripeko solnca si silil še takt korakov; ali vojaki so nehoče vedno iznova obračali korake proti naraščajočemu dimu, in njegov nesrečnosni oblak se je zdel še celo uro, kakor da sledi koloni.

Med velikim počitkom, kjer so se mogli vo-jaki Jeanovega voda v neki kmečki koči razposesti po svojih telečnjakih in založiti grilj-lje hrane, se je vrnila veselost. Grobe štirio-gelne suhorje so namočili v juhi, mali, okrog-li pa, lahki in krhki, so bili pravčata slaščica, ki je imela edino napako, da je delala silno žejo.

Na poziv tovarišev je Pache zapel cerkveno pesem, in ves oddelek se mu pridružil v zboru. Jean se je dobrodušno smehljaj, pušča je ljudem njihovo voljo. V Mauriceu se je zopet budilo zaupanje, ko je gledal veselost, dobri red in dobro voljo vseh na ta prvi dan pohoda. In ostanek etape je minil v istem brhkem koraku. Zadnjih osem kilometrov pa se je zdelo vendar-le zelo napornih. Pustili so bili vas Prosnas na desni ter krenili vstran od velike ceste. Pot je šla preko neznanih ozemelj, po peščinah, z majhnimi smrekovimi gozdički poraščeni pušči. Vsa divizija in ves tren je sledil, vijoč se po tem gozdovju in po pesku, kjer so se pogrezali do gležnjev. Pusta plan je bila čimdalje širja, in vse, kar so srečali na njej, je bila suha čeda ovnov, ki jih je stražil velik črn ovčarski pes.

(Dalje prihodnjič)

Pismo iz Londona

15. oktobra 1940.

Odkar sem vam zadnjič pisala, smo se tukaj marsičemu prilagodili in privadili. September je bila trda šola za London, toda končali smo jo z uspehom in pre-jeli zrelostno spričevalo za nadaljnje življenje.

Veliki misleci so nam v zadnjih letih govorili, da se mora znati človek, kakor vsaka druga živa stvar, prilagoditi novim razme-ram, drugače je zapisan pogin. Zračna vojna, ki divja zdaj že drugi mesec nad našim mestom, so take nove razmere. Hitro se je bilo treba kretati, hitro se privaditi, saj je naglica večna spremljevalka "novih" stvari. Zato se mi zdi, da je v bistvu samem te moderne zračne vojne, da te uniči hitro, v prvem mesecu ali pa te sploh ne uniči; zoperstavljaš se ji potem lahko leta, ko si preстал prve udarce.

Pomiselite na promet v mestu kot je London, ki je dolga, neskončno dolga vas, z milijoni malih hiš in squarejev. Ljudje potujejo včasih vsu uro do vsakdanjega dela. Če nimajo s čim potovati, ne morejo na delo in konec je življenja velikega mesta. Samo enkrat se mi je zgodilo, bilo je v prvi polovici septembra, da sem zgodaj zjutraj po stranski noči, ki je prizadejala težke-rane obliču Londona, vprašala

spredvodnika avtobusa, kam me lahko zapelje in je odgovoril: "Prav nič ne vem, ne kam, ne kako." Neprijetno me je spreletelo. Če je tako slabo, kako more London živeti naprej?

To je bilo v prvih dneh težkega bombardiranja. Kasneje sem potovala dan za dnem z avtobusom v sredo mesta. Vsako jutro smo morali ubrati novo pot, ko smo se bližali srednjih okrajev. Krenili smo danes na levo, jutri na desno od glavne prometne ceste, kjer so čez noč zasijali kratelji.

In po ozihi zakonitih ulicah, ki nikdar niso videle dosti prome-kaj, kaj šele dvanadstropnih london-skih avtobusov! Ali promet je šel dalje; včasih so mogoče ljudje prišli do cilja malo kasneje kot običajno, pa z dobro voljo se vse uredi. Zdaj so se spredvodniki privadili tje nove nemonotonosti svoje vsakdanje poti; prezirane londonske ceste so se privadile novi imenitnosti, ko so čez noč po usodi dočene, da služijo vеле-mestu kot glavne prometne žile, dokler se seveda razdrte glavne ulice ne popravijo in podrtije, ki ovirajo prehod, ne odstranijo. Ne vem, kaj bi se moralo zdaj zgoditi, da bi mi še kak spredvodnik tako defetistično odgovoril, da ni ve, ne kam, ne kako. Privadili smo se in to je za nas velikanske važnosti.

Enako važno je, da je škoda-tako neverjetno hitro popravljene obliču Londona, vprašala

rabo. Plin je včasih reven, kaj čuda, če uhaja vepovsod iz po-čenih cevi. Nekaj dni se prito-žujemo nad mrzlimi kopelji, potem začnemo greti vodo na e-lektričnem štedilniku, pa predno pride vse to v navado, je plin spet v polni moči in vsakdo se počuti po topli kopelji kot po raz-kočnosti, za katero moramo biti posebno hvaležni. Nič več ni med nami one "samo ob sebi u-mevne" udobnosti. Če je med nami, se je vsi dobro zavedamo.

Nismo se mogli načuditi veli-kanski življenski sili nekaterih trgovin, ki so jih razdejale bombe. Komaj so pogasili ognje, ki so jih unčili, komaj so pospra-vili v kraj razvaline, že so bile znova odprte in delale kupčije, če ne v polnem obsegu, pa le v o-m-e-j-e-n-e-m. Če je bilo pro-čelje z glavnim vvhodom pod-rotlo, so odprle stranska, zakot-na vrata. Po ozihi stopnicah in temnih hodnikih, ki so bili do zdaj poznani le uslužbenecem, smo prišli v prodajalne dvorane. Ko sem bila pred tednom na taki poti, me je obšla misel, da je na Angleskem res doma genij za im-provizacijo. Francoz bi mislil in verjel, da je konec njega, njegove trgovine in vsega sveta, če mu Nemci razbijejo glavni vvhod!

Zdaj vam bi rada povedala še, kako je, če je človek "bombad". Ker tudi meni se je to zgodilo pred tremi tedni, kakor tolikim

drugim v teh očeh, odkar imamo vojno nad Londonom. Imeli smo ves čas od začetka toliko bomb v neposredni bližini, da se res ni nikdo čudil, da smo končno prišli na vrsto. Zato smo gledali na ves dogodek kot na ne-ke vrste srečen zaključek, ker poslopje ni bilo popolnoma porušeno, hodniki prvega nadstro-pja, pritličja in kleti z zavetišči so ostali nepoškodovani, tako da stanovalci niso trpeli.

Zagrmelo in zaropotalo je grozovito. Vendar ne veliko hu-je, kakor ko smo imeli bombe v sosesčini, zato prvi trenutek nismo v zavetišču vedeli, kaj se je zgodilo. Naslednji trenutek pa so ugusnile luči, silili smo, kako se je težko zidovje zgrinja-lo okoli nas za vratmi kleti, žgoč in dušeč prah je napolnil vse o-zračje, ki smo ga dihali med po-kašljanjem. Popokale so cevi in voda je začela vdirati od vseh strani, da smo je kmalu imeli po vsej kleti skoro do kolen. Na srečo je bil eden izmed izhodov prost dovolj, da smo lahko za-pustili nesrečno stavbo in šli go-stovat v sosednje zavetišče za ostale tri ali štiri ure usodne no-či.

Jutro je prišlo blagodejno kot more biti le jutro po strašni no-či. Šele zdaj smo videli, kaj se je zgodilo. Stavba, v kateri smo živeli, je bilo moderno šestnad-stropno poslopje z več stanova-nji v vsakem. Bomba ga je za-dela navpično na vogalu, ki ga je do drugega nadstrojja glad-ko raznesla in pustila ostale konce hiše več ali manj nepoškodo-vane. Pravi, da je bila bomba težkega kalibra in nesreča bi bila brez dvoma veliko večja, če bi prodrla preko vse stavbe, ta-ko pa je zadela v četrtem nad-stropju na solidno železobetonsko steno in eksplodirala.

Nekateri naši stanovalci so izgubili vse; prav vse; izposodili so si obleke, da so mogli v trgo-vine, da so si nakupili oblačila za prvo silo. V našem stanova-nju so stale stvari na starem me-stu, ali voda je kapljala po ste-nah, s stropa in močila prepro-ge, knjige v omarah in silke po zidovju. Globoka razpoke so si-zjale, kamorkoli si pogledal. In vse stanovanje, hodniki, vsa ta stavba je smrdela po vlažnem, razmočenem zidovju, v pritličju in okoli hiše pa je bil povrh še dušeč duh po plinu.

Začeli smo reševati vsak svoje, ker vsak čas lahko razmere postanejo slabše. In v kakšnem razpoloženju! Smejali smo se na blatnih in premočenih hod-nikih, nismo se zmenili in brigali, če smo kaj izgubili, če nam je bilo kaj pokvarjenega. Življenje je danes tukaj vse, za kar se zmeniš, vse drugo je postran-eko. Rešila sem pogina Jakševo "Novo mesto", rešila sem prele-pe slovenske čipke, kako uboge so bile, vse premočene. Kakšna usoda je doletela te drage spomine iz domovine! Napravilo mi jih bo le še dražje.

Stara gospa iz gornjega nad-stropja, ki je izgubila vse, me je peljala kazat razvaline svojega stanovanja. S smehom mi je pokazala na tleh črepijco pre-lepega kitajskega porcelana; o-stanki vaze, ki jo je s tako skrb-jo pred leti prinesla iz Singapo-ra. "Moja dragocenost. Never mind, my dear."

Običajni dnevni hišni obisko-valci so se pojavili med omara-mi in drugim nagradenim po-hištvo po hodnikih: pismono-ša, mlekar, časopisni raznašalec. Izražali so nam svoje sožalje in čestitke, da smo bili tako sre-čni pri življenju. Prišel je reše-valni oddelek in vsakdo med nji-mi je tvegal življenje, da je rešil omaro ali kaj podobnega iz raz-padajočih razvalin. Vsakdo je bil uslužben in vljuden kot bi bili mi edini, ki nas je zadela ne-sreča.

Kot tisoči drugih smo postali čez noč brez doma. Kot tisoči drugih smo si našli novega. Prenesli smo tja nekaj rešenih stva-ri, brez katerih si mislimo, da bi bilo težko živeti. Povečini knjige, osebne potrebščine. Privadili smo se novemu domu in življenje gre dalje. Ni več staro življenje, kot smo ga bili včasih vajeni, kot ste ga vi vajeni, po-stavljeno na temelje gotove važnosti in načrtov za naprej. Vaak večer smo si svesti, da bo do zatulile sirene, da je mogoče

Darilce

Berta Krynerjeva

Milka je preseñečeno pogleda-la, ko je odpela mali etui in za-gledala v njem tisti lepi prstan, ki ji je zmerom tako ugajal in je po njem tako hrepnela. In zdaj je njen, in Petar ji ga je dal! Nikoli ni pomislila, da bi bilo to mogoče. "Kako je sre-kan in kako me ima rad!" je nežno zašepetala in njeni prsti so pobožali prstan. Kako je bila vesela, ko se je približala ura odhoda. Brž se je oblekla in sko-raj prva odhitela iz pisarne.

Naglo je nekaj pojedla v av-tomatu, niti domov se ji ni ho-telo. Po tihem si je pela po raz-svetljenih ulicah z žarečimi iz-tožbami in pestrimi reklamami. Življenje se ji je zdelo tako krasno! Bahavo je nastavljala roko, s katere je snela rokavico, da bi sleherni videl njen prstan. Za hip se je ustavila pred iz-ložbo, kjer je še do nedavna ža-rel prstan, ki se je zdaj iskrlil na njenem prstu.

Nenadejano se ji je pojavil pred očmi listek s ceno, ki je bil priložen njenemu prstanu. Ču-tila je, kakor da se je z njo za-vrtela cela ulica. "To ni mogo-če," je prestrašeno zašepetala.

Kakor črv ji je začelo glodati možgane — sumničenje. Cena prstana je bila previsoka za Pe-trove razmere. Bil je preveč drag, Peter ni imel take plače, da bi lahko dajal takšna dari-la. Vse Petrovo vedenje se ji je zdelo zdaj čudno. Zakaj jo je zjutraj čakal pred hišo, preden je šla v pisarno, ko tega sicer ni nikoli storil? Zakaj ji je stisnil etui v roko, preden se je naglo od nje poslovil, ne da bi ji bil povedal, zakaj ji to daje? In zakaj ji je dal tako drag prstan, ki je stal več, kakor znaša nje-gova plača?

Vztrepetala je od groze, ko je pomislila, da je Peter blagaj-nik v banki, kjer ima tako za-peljivo priložnost . . . Da je morda segel po tujem denarju samo zato, da bi njo razveselil, ker je vedel, kako ji ta prstan ugaja? To ni mogoče! Peter ni tak, pa vendar . . . ne more dvomiti, da njeno sumničenje ni pravilno.

"Peter . . . Peter tat!" je za-ih-tela. Z odporom je snela pr-stan in ga skrila na dno torbice. Ne more čakati, da se sni-de s Petrom. Takoj mora govo-riti z njim. Tako dolgo bi ne mogla vzdržati. Mora ji poja-sniti, kako je prišel do denarja, in če ga je vzel, ga mora takoj vrniti. Kakor mrzlica jo je stre-lo, ko je pomislila, da je Peter morda že aretiran.

Kako naj to prepreči? Naglo so se ji vrtile misli. Morda je doma, ji je spreletelo glavo. Morda se ni prepoznal, in če naj-de Petra, preden bodo zapirali tr-govine, bo še lahko prstan vrnil in dal zjutraj denar tja, kjer ga je vzel, ne da bi kdo opazil. Hitro je skočila na tramvaj. Vedela je kje Peter stanuje. Tekla je po stopnicah v četrto nadstropje in se ustavila vsa upehana na zad-nji stopnici prav v trenutku, ko so se nasproti odprla vrata in se je pojavila visoka postava nje-nega Petra.

"Milka!" je zaklicel prese-nečen. "Kaj se je zgodilo?" je dodal, ko je videl njen blede o-braz in preplašene oči.

"Moram s teboj govoriti, Pe-ter."

Peter je nagrbničil čelo in jo vprašujoče gledal. "Dobro," je rekel počasi. "Samo zaklenil bom in lahko takoj greva."

Milka je stresla glavo tako, da ji je šop kodrov prilezel izpod klobuka. "Ne, Peter. Moram govoriti s teboj . . . takoj," je kar planilo iz nje.

"Torej ne ostaja nič drugega, kakor da vstopiš v moje samsko stanovanje. Na stopnicah ne moreva govoriti . . . preveč posarno-sti bi zbudila," se je nasmehnil. Trudil se je, da bi govoril lahkotno, dasi je čutil, da se za Milki-nim nepričakovanim prihodom nekaj skriva.

Milki se je zdelo, da so ji noge iz svinca, ko je stopala v sobo. Na pragu se je hip obstala, po-tem pa je vstopila in se sesedla na sofo.

ker je ni razumel, potem pa mu je posvetilo in odleglo mu Dvignil jo je k sebi. "Ti si Milka, da . . ." ni mogel takoj reči, ". . . da sem denar vzel, da ti lahko kupil prstan?" Milka je pokimala in spet je čevitro zaihtela, stiskaje se k n-mu. "Ne bodi hud, Peter . . . da jaz . . ."

Peter jo je nežno pobožal, se mi, da sem vse to narobe, pravil in sem te prestrašil, božica, torej si ti mislila, sem kradel . . ." Umolknil je, tem pa se glasno zasmejal.

"Ne, Milka . . . Narobe. Zšli so mi plačo in me hkrati in-ovali za ravnatelja podružni- In ta prstan . . ." se ji je ves zasmejal v začudene oči.

" . . . in ta prstan, Milka, bi bil zaročni prstan. Hotel se ti drevi reči, da nama ni tre-več čakati, da se lahko takoj v-meva. Dovolj bova imela za t-ju, pa tudi, kadar nas bo mor-več."

Milka je gledala s svoji modrimi zaposlenimi očmi, tem pa ga iskreno objela. "Oh, Peter . . . moj ljublj . . . pridni Peter!"

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA izdaja svoje publikacije in še posebej list Prosveta za koristi, ter potroš-agitacijo svojih družtev in članst-va za propagando svojih idej. Nika-pa ne da propagando drugih podpo-rog organizacij. Vsaka organizacija je običajno svoje glasilo. Torej agitac-ijski dopisi in naznanila drugih po-ričnih organizacij in njih družtev se ne pošiljajo listu Prosveta.

RADA BI IZVEDELA

za pravo ime in naslov John Rutin-ja, ki živi nekje v Argentini. Pro-srojake ako je komu znano, naj mi sporoče, ali če bo sam čital je vst-naj se oglasi na naslov: Rozal Malovich, 17320 St. Clair Ave., Cle-land, Ohio.

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK
vključno 250 FOTOGRAFIJ
NAPISALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNAR-SKI VEŠČAKI IN IZDAL
E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.
Ena sama knjiga, ki vam mudi vsebine celo vrste vrtnarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj natančna, bolj razumljiva in bolj uporablj-va, kot katerakoli druga vrtnarska knjiga.
Cena samo \$4.
Oudili se boste in veselili boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA pouči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni izpuščeno prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrta. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskevano, tako da je vse popolno, jasno, priprosto, pa natančno to je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priročna in lahko razumljiva. Preiskuste jo kar najbolj natančno sami. Prepričali se boste, da polnje vrtnar-ske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

NAROČITE PRI
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street, New York, N.Y.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naroč-nini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 za eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vroška, reči, da je list predrag za člane SNPJ. List Prosveta je vpa lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri tih članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vstopno listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrnč. države in Kanado \$6.00	Za Cicero in Chicago je . . . \$7.50
1 tednik in 4.80	1 tednik in 6.30
2 tednika in 7.90	2 tednika in 9.10
3 tednike in 2.40	3 tednike in 3.90
4 tednike in 1.20	4 tednike in 2.70
5 tednikov in nič	5 tednikov in 1.50

Za Evropo je \$9.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v plamnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ,
2657 So. Lawrence Ave.
Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1) Ime Čl. družta št.

Naslov

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledečih članov moje družine:

2) Čl. družta št.

3) Čl. družta št.

4) Čl. družta št.

5) Čl. družta št.

Mesto Država

Nov naročnik Star naročnik